

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ПІДРУЧНИКІВ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ

2. Дмитренко В. Філія т-ва "Сільський господар" у Коломиї / Василь Дмитренко // Крайове господарське товариство "Сільський господар" у Львові 1899 – 1944. – Нью-Йорк, 1970. – С. 366 – 387.
3. Енциклопедія українознавства. Загальна частина. Перевидання в Україні. – Т. 1 – 3. – К., 1994, 1995. – 1230 с.
4. Звіт Сільськогосподарського Краєвого Товариства "Сільський господар" з діяльності за 1938 рік. – Львів: Сільський господар, 1939. – 82 с.
5. Звіт Товариства "Просвіта" з діяльності за час від 1 січня 1908 до 31 грудня 1909. – Львів: Просвіта, 1908. – 136 с.
6. Звіт Товариства "Просвіта" з діяльності за час від 1 січня 1910 до 31 грудня 1912. – Львів: Просвіта, 1908. – 162 с.
7. Матеріали про роботу загального з'їзду 9 – 10 жовтня 1937 р. // ЦДДА, ф. 319, оп. 1, спр. 95, 239 арк.
8. Наша доля. – Книжка 1. – Стрий, 1893. – 104 с.
9. Петрик П. Миловане і його школа / Петро Петрик // Альманах Станиславівської землі. – Нью-Йорк, Торонто-Мюнхен, 1975. – Т. 1. – С. 491 – 497.
10. Радиш С. Праця інструкторки в секціях господинь т-ва "С.Г." на Любачівщині і Станиславівщині / Стефанія Радиш // Сільськогосподарське С. 403 – 407.
11. Сільський господар. – 1930. – Ч. 15 – 16. – С. 419.

Стаття надійшла до редакції 24.01.2014

УДК 378.091.3:004.087

Вячеслав Осадчий, кандидат педагогічних наук, професор кафедри інформатики і кібернетики Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ПІДРУЧНИКІВ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ

У статті висвітлені загальні особливості розробки та використання електронних підручників у професійній підготовці майбутніх учителів. Обґрунтовуються етапи та технології розробки електронних підручників.

Ключові слова: електронні підручники, технології побудови електронних підручників, структура електронного підручника.

Літ. 13.

Вячеслав Осадчий, кандидат педагогических наук, профессор кафедры информатики и кибернетики Мелитопольского государственного педагогического университета имени Богдана Хмельницкого

ОСОБЕННОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ЭЛЕКТРОННЫХ УЧЕБНИКОВ В ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКЕ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ

В статье освещены общие особенности построения и использования электронных учебников в профессиональной подготовке будущих учителей. Обосновываются этапы и технологии разработки электронных учебников.

Ключевые слова: электронные учебники, технологии построения электронных учебников, структура электронного учебника.

Vyacheslav Osadchyi, Ph.D. (Pedagogic), Professor, Department of Informatics and Cybernetics Melitopol State Pedagogical University named after Bogdan Khmelnytsky

FEATURES USE OF ELECTRONIC TEXTBOOKS IN THE TRAINING FUTURE TEACHERS

The article covering the general features of the construction and use of electronic textbooks in the training of future teachers. Substantiated stages and technology development of electronic textbooks.

Keywords: online tutorials, technology for building electronic books, electronic textbook structure.

Актуальність роботи. Найпопулярнішим електронним виданням навчального призначення у вищій школі на сьогодні є електронний підручник (ЕП). Найчастіше електронний підручник сприймається як просте переведення змісту традиційних підручників у цифровий формат. Аналіз літератури [1], [2], [3], [4], [5] дозволяє визначити відмінності

електронного підручника від друкованих джерел, серед яких:

- друкований підручник розрахований на певний початковий рівень підготовки студентів і припускає кінцевий рівень навчання, а також може містити матеріал декількох рівнів складності;

- наочність в електронному підручнику є значно вищою, ніж у друкованому, що

забезпечується використанням графіки, анімації, звукового супроводу, гіперпосилань, відеосюжетів тощо. Як наслідок, в електронних підручниках є можливість відтворювати інформацію у різноманітних формах, які відсутні в друкованих виданнях;

- електронні підручники з багатьох предметів можна розмістити на одному лазерному компакт-диску або іншому електронному носії;

- електронний підручник забезпечує багатоваріантність і різноманітність перевірочних завдань і тестів, які можна виконувати в інтерактивному та навчальному режимах. Якщо відповідь була не вірною, то правильна видається на екран із роз'ясненнями та коментарями або пересилається на повторний розгляд незрозумілої теми;

- електронний підручник за своєю суттю є відкритою системою, оскільки його можна доповнювати, корегувати, модифікувати у процесі експлуатації;

- доступність ЕП є вищою, ніж друкованих видань. За умови збільшення попиту на ЕП, можна збільшити його тираж або переслати мережею Інтернет тощо;

- для забезпечення багатофункціональності та навчальної мети електронні підручники можуть мати різну структуру;

- у електронному підручнику можна презентувати фізичні процеси у динаміці, наочно подати об'єкти, недоступні для безпосереднього спостереження або вимагають для свого вивчення унікального, або фінансово-недоцільного устаткування та матеріалів;

- ЕП підтримують організацію контекстних підказок, гіперпосилань тощо;

- можливості комп'ютера дозволять швидко здійснити складні обчислення з представленням результатів у цифровому або графічному вигляді;

- електронний підручник може здійснювати оперативний контроль і самоконтроль знань студентів за допомогою комп'ютерного тестування;

- безумовною відмінністю електронного видання від традиційного повинна бути пошукова система, а також використання можливостей гіпертексту для поступового введення нових понять і термінів.

Аналізуючи вищенаведені відмінності, можна зробити висновок, що електронний підручник має набагато більше можливостей, ніж звичайний друкований. На відміну від останнього, електронний посібник є дещо "розумним", оскільки він імітує певну діяльність викладача: навчальну, контролюючу, інформаційну, довідкову тощо. Електронний підручник призначений не лише для збереження всіх переваг книги. Він

повною мірою повинен використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології, мультимедійні та мережеві можливості для якісної підготовки конкурентноспроможного фахівця.

Мета роботи полягає в теоретичному та практичному обґрунтуванні особливостей побудови та використання електронних підручників у професійній підготовці майбутніх учителів.

Виклад основного матеріалу. Термін "електронний підручник" набуває все більшого розповсюдження, хоча різні дослідники вкладають у нього суттєво відмінний зміст. Поруч із поняттям "електронний підручник" використовуються поняття "комп'ютерний засіб навчання", "електронне видання", "навчальне електронне видання", "електронний навчальний посібник".

Як зазначає С.О. Сисоєва, найбільш поширеним є погляд на електронний підручник як на програмно-методичний комплекс, що дозволяє самостійно вивчати певний навчальний курс або його розділ, який об'єднує за змістом: підручник, довідник, задачник і лабораторний практикум. Він є альтернативою традиційним засобам навчання та може використовуватися за умов педагогічно доцільного їх поєднання, з використанням переваг, які надає комп'ютер [6, 163].

На важливій ролі ЕП у самостійній роботі студентів наголошує Н.А. Билінська. Адже ЕП як дидактичний засіб комплексного призначення якнайповніше відповідає завданням цієї роботи студентів, і його застосування для цілісного вивчення теми є раціональним [7, 40]. Цю ж думку підтримує Н.Г. Богданова, зазначаючи, що електронний підручник необхідний для самостійної роботи студентів очної, заочної, і, особливо, дистанційної форми навчання, адже він: полегшує розуміння матеріалу, що вивчається, за рахунок інших, ніж у друкарській навчальній літературі, способів подання матеріалу: індуктивний підхід, діє на слухову і емоційну пам'ять тощо; допускає адаптацію відповідно до потреб студента, рівня його підготовки, інтелектуальних можливостей і амбіцій; звільняє від громіздких обчислень і перетворень, дозволяючи зосередитися на суті предмету, розглянути більшу кількість прикладів і вирішити більше завдань; надає щонайширші можливості для самоперевірки на всіх етапах роботи; надає можливість красиво і охайно оформити роботу і подати її викладачу у вигляді файлу. Підручник необхідний студенту, оскільки без нього він не може отримати якісні та різнобічні знання й уміння з певного предмету.

Електронний підручник є корисним на практичних заняттях у спеціалізованих аудиторіях

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ПІДРУЧНИКІВ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ

тому, що він: дозволяє використовувати комп'ютерну підтримку для вирішення більшої кількості завдань, звільняє час для аналізу отриманих рішень і їх графічної інтерпретації; дозволяє викладачеві проводити заняття у формі самостійної роботи за комп'ютерами, залишаючи за собою роль керівника і консультанта; дозволяє викладачу за допомогою комп'ютера швидко й ефективно контролювати знання студентів, задавати зміст і рівень складності контрольного заходу [8, 86 – 87].

Доцільність їх використання у процесі професійної підготовки учителів доведена багатьма авторами. Є.М. Павлютенков та Л.П. Добровольська зазначають, що функції електронного підручника виступають демократичним керівником дій студента-користувача для досягнення навчальної мети й успішного оволодіння інформаційним простором знань і практичних умінь із загальної психології, і тому ЕП стає фактором підвищення мотивації до навчальної діяльності майбутніх педагогів [9, 183]. Ю.М. Шепетко шляхом проведення експерименту, за якого перевірявся рівень набутих знань студентів з української мови, довела, що використання електронного підручника значно підвищує інтерес окремих студентів, тобто їх пізнавальну мотивацію, одну з трьох типів мотивації навчальної діяльності та забезпечує зростання ефективності засвоєння навчального матеріалу [10]. А.Г. Луканін і К.П. Ядров у результаті проведеного експерименту щодо використання електронного підручника у математичній підготовці учителів у ВНЗ стверджують, що з ймовірністю 0,99 (за критерієм *U* Манна-Уїтні) підвищення якості підготовки студентів в експериментальній групі обумовлене новою методикою навчання. Це свідчить про позитивний вплив запропонованої методики застосування інформаційних технологій на об'єм і якість їх знань з дисципліни [11, 158].

Наведені факти підтверджують нашу думку про те, що електронні підручники є одним із ефективних засобів удосконалення професійної підготовки майбутніх учителів. За допомогою їх використання прискорюється передача знань, адже вони змінюють систему навчання за рахунок сучасних досягнень у галузі інформаційних технологій. Така інтенсифікація навчання сприяє активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів і досягненню ними його цілей.

Погодимося з тим, що для того, щоб електронний підручник став одним із засобів інтенсифікації навчального процесу, він має містити: 1) повний курс лекцій, різнорівневі завдання для практичних робіт, розв'язання

базових задач; 2) посилання на державні сайти освітнього характеру; 3) відео, аудіоматеріали, які розкривають вагомість тієї чи іншої теми на популярному рівні; 4) анімації у процесі викладу теоретичного матеріалу; 5) умонтовану тестову програму або посилання на відповідний сайт; 6) інструментарій (набір програмних засобів, необхідних для повноцінного функціонування електронного підручника) [12, 37].

Електронні підручники можуть бути реалізовані на основі мультимедійних, гіпертекстових технологій, на електронних носіях інформації або в онлайн режимі. Застосування мультимедіа у ЕП, полягає в об'єднанні в його середовищі одночасно декількох інформаційних каналів, що містять звук, колір, рух, анімацію, відео, зображення та надає змогу використовувати всі важливі функції сприйняття інформації одразу декількома органами чуття в поєднанні зі швидким доступом та інтерактивними можливостями роботи з ЕП, спонукає студента до діалогу навіть за відсутності викладача, надає широкі можливості для розвитку візуального мислення, яке відіграє важливу роль у забезпеченні індивідуалізації навчання студентів та всебічного розвитку особистості майбутнього учителя.

У роботі з електронними підручниками на гіпертекстовій основі студенти освоюють цю нову інформаційну технологію, яка, завдяки перетворенню тексту з лінійної форми на ієрархічну, дозволяє кардинально змінити спосіб перегляду і сприйняття інформації. Нині гіпертекстова технологія широко використовується для побудови підсистем допомоги користувачам під час роботи з діалоговими комп'ютерними програмами, а також для побудови різноманітних довідників і енциклопедій. З розвитком комп'ютерних засобів мультимедіа гіпертекст перетворюється на більш наочну інформаційну форму, що отримала назву гіпермедіа. Гіпертекстова форма подання інформації дозволяє не лише зробити текст структурованим, але й організувати моментальний перехід читача до цікавих для нього розділів за допомогою посилань. У результаті використання гіпертексту читачу надається можливість самостійно обирати порядок роботи з матеріалом, змінювати маршрут безпосередньо у процесі читання.

Гіпертексти мають певну семантичну мережну структуру. Під час багаторазового перегляду, якщо гіпертекст використовується як підручник, ця структура буде дуже впливати на структуру знань користувача з питань, що вивчаються. Тому, розробляючи гіпертекстові системи, слід приділяти увагу не лише розділенню вихідного тексту на частини, але й тому, наскільки

користувачу буде зрозуміло, легко й зручно працювати з цими частинами тексту [13, 137 – 138]. У гіпертексті ЕП встановлюються зв'язки між деякими фрагментами тексту та іншими сторінками підручника, які, у свою чергу, можуть містити текст, зображення, анімацію, аудіо- або відео файли, моделі тощо.

У процесі дослідження, на основі досвіду розробки ЕП, нами обгрунтовано основні етапи створення ЕП, а саме:

1. Відбір навчального матеріалу. За основу береться навчальний матеріал з навчального курсу, зумовлений необхідністю поглиблення професійної підготовки майбутніх учителів. На цьому етапі здійснюється розробка змісту та переліку понять навчального предмету, поділ змісту навчальної дисципліни на модулі.

2. Формування групи фахівців, відповідальних за створення електронного підручника. Над створенням підручника працюють викладачі, які викладають цю дисципліну в університеті та програмісти, які реалізують побажання викладачів щодо структури та функціональності електронного підручника.

3. Планування структури та дизайну. В основу відтворення інформації у електронному підручнику було покладено фреймову структуру web-документа, що дозволяє користувачу постійно бачити структуру підручника та швидко здійснювати навігацію його змістом.

4. Вибір апаратних і програмних засобів розробки, програмна реалізація електронного підручника. Вимога до відтворення змісту електронного підручника у html-варіанті зумовила вибір програмних засобів для створення програмного продукту: мова розмітки гіпертексту HTML для відображення на web-сторінках. Для остаточної доробки тексту html-документу використовуються html-редактори (наприклад, Macromedia Dreamviewer).

5. Реалізація гіпертекстових посилань у тексті. Передбачено створення посилань усередині документів та посилання на інші документи.

6. Відбір матеріалу для мультимедійного втілення: відбір графічного наповнення навчальних тем, пошук відповідного відеоматеріалу тощо. Більшість зображень, фотографій, відеофайлів можна знайти у мережі Інтернет, значну частину відсканувати зі спеціалізованих літературних джерел.

7. Для перевірки та самоперевірки знань розробляються контрольні запитання до навчального матеріалу всього курсу. В електронному підручнику застосовують тестові завдання, які передбачають одну або декілька правильних варіантів відповідей.

8. Тестування та доробка електронного

підручника. До цього етапу відноситься апробація електронного підручника за умов навчального процесу, доведення його змісту до навчально-методичних, орфографічних і стилістичних вимог, видалення або додавання необхідних текстових, графічних або відеоматеріалів.

9. Включення електронного підручника до системи інформаційного забезпечення навчального процесу освітнього закладу. Підручник розповсюджується серед студентів, які вивчають відповідний курс, на CD/DVD носіях та розміщується на сайті бібліотеки.

10. Отримання рекомендації Міністерства освіти і науки до використання ЕП у навчальному процесі.

11. Отримання свідоцтва про авторське право в Департаменті інтелектуальної власності.

Електронний підручник із урахуванням специфіки навчальної дисципліни повинен мати розвинену структуру. Знайомство з навчальним матеріалом розпочинається з пояснювальної записки, в якій студенти можуть ознайомитися із метою навчальної дисципліни та її структурою.

Нами було обгрунтовано таку структуру ЕП:

1. Головна сторінка електронного підручника є інформаційним інтегратором, який цілісно подає зміст і структурні особливості курсу.

2. Базова навчальна програма містить пояснювальну записку, в якій визначено мету й основні завдання курсу, орієнтовний тематичний план, вступ до курсу. Детально розроблено зміст кожної теми і додаткових джерел для опрацювання.

3. Робоча програма, до складу якої віднесено навчальну програму, основний зміст (тематика лекційних, семінарських занять, перелік проблем для самостійного опрацювання). Визначено форми і види тестового контролю, необхідне обладнання та літературу.

4. Лекції, в змісті яких визначено тему кожної лекції та мету її вивчення, план, літературу, подаються тези основного змісту, питання і завдання до самостійної роботи.

5. Практичні (семінарські заняття) з курсу містять тему кожного з них; мету вивчення; літературу й обладнання; питання для контролю попередніх занять, обговорення самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу; тези основного змісту, виконання творчих завдань.

6. Самостійна робота. Вагоме місце в опануванні курсу посідає самостійна робота. Комплекс містить теми і питання для самостійного вивчення й осмислення навчального матеріалу.

7. Методичні поради з роботи із електронним підручником.

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ПІДРУЧНИКІВ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ

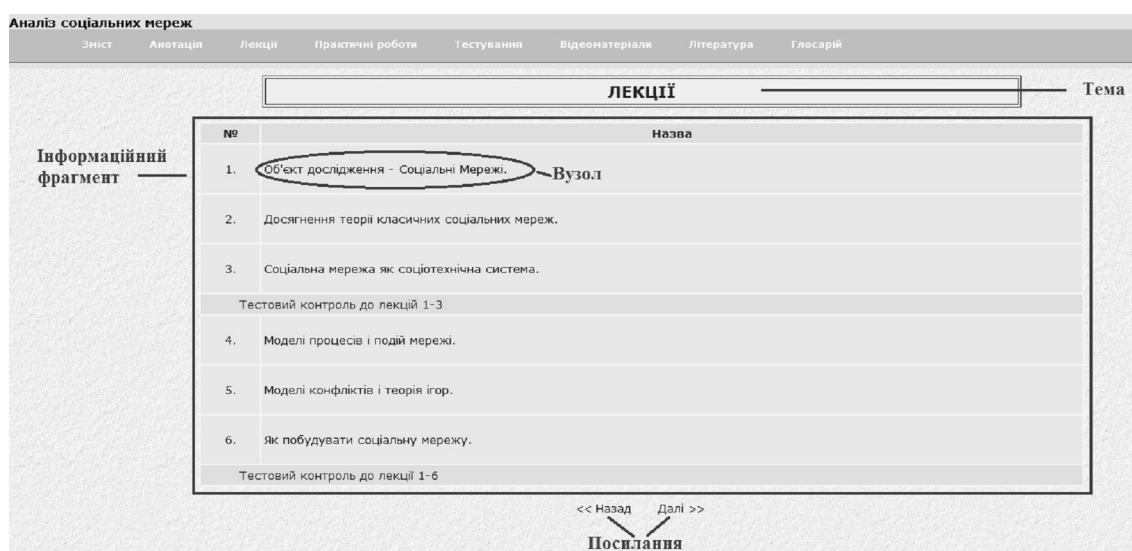

Рис. 1. Структурні елементи електронного підручника

8. Література.

9. Глосарій. Більшість термінів глосарію становлять собою гіперпосилання на конкретні терміни, що зустрічаються у текстових матеріалах підручника. Аналогічним чином можна перейти до глосарію на потрібний термін, що зустрічається у тексті.

Після вивчення кожного модуля передбачено тестовий контроль. Важливим елементом навчального підручника є наявність медіаресурсів, до яких входить фотогалерея, музичні матеріали, відеоматеріали.

Послідовне опанування курсу має досягатися завдяки наявності навігаційних елементів, розташованих на початку та у кінці кожної сторінки електронного підручника. Вони дозволяють здійснювати попередній і наступний кроки вивчення навчального матеріалу.

Ми визначили, що ЕП повинен містити такі структурні елементи (рис. 1): інформаційний фрагмент, тема, вузол, посилання. Інформаційний фрагмент може становити собою лінійну послідовність рядків тексту, рисунок, відеофрагмент, аудіофрагмент. Тема містить коротку назву інформаційного фрагменту або власне інформаційний фрагмент, і може складатися з кількох тем або містити одну або кілька тем поряд з іншою інформацією.

Вузлом є інформаційний фрагмент, із якого можливий перехід до іншого інформаційного фрагменту. Посилання становить собою слово, фразу або набір фраз, малюнок, за допомогою яких здійснюється перехід від одного вузла до іншого.

Висновки. Електронні підручники є ефективним засобом у професійній підготовці майбутніх учителів. Так як вони розповсюджуються на електронних носіях і у

онлайн-режимі, то це сприяє прискоренню передачі знань. Будь-який електронний підручник повинен мати розвинену структуру: головна сторінка, пояснювальна записка, робоча програма, лекції, практичні, самостійна робота, література та глосарій. Використання ЕП у професійній підготовці учителів забезпечує: розвиток творчого, інтуїтивного мислення; естетичне виховання за рахунок використання можливостей графіки, мультимедіа; розвиток комунікативних здібностей; формування вмінь приймати оптимальне рішення

1. Бондар О.В. Застосування електронного підручника в навчальному процесі / О.В. Бондар // *Теорія та методика навчання математики, фізики, інформатики: зб. наук. пр.: в 3 т. – Кривий Ріг, 2005. – Т. 3: Теорія та методика навчання математики, фізики, інформатики. – С. 37 – 40.*

2. Гризун О.М. Дідактичні основи створення сучасного комп'ютерного підручника: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.09 "Теорія навчання" / Гризун Оксана Миколаївна. – Х., 2001. – 210 с.

3. Изергин Н. Разработка электронных учебных заданий: учеб.-метод. пособ. / Н. Изергин, А. Кудряшов, А. Руднев, В. Тегин. – Коломна: Коломенский ин-т. – 2005. – 159 с.

4. Романенко О.В. Реформування професійної підготовки майбутніх учителів середніх навчальних закладів Франції: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: 13.00.04 "Теорія і методика професійної освіти" / О.В. Романенко. – Луганськ, 2007. – 22 с.

5. Тыщенко О.Б. Новое средство компьютерного обучения – электронный учебник / О.Б. Тыщенко // *Компьютеры в учебном процессе. – 1999. – № 10. – С. 89 – 92.*

6. Сисоєва С.О. Підготовка викладачів вищої школи: інформаційні технології у педагогічній

РОЛЬ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ФОРМУВАННІ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ

діяльності: навч.-метод. посіб. / С.О. Сисоєва, Т.І. Коваль, Л.П. Сущенко. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2009. – 380 с.

7. Билінська Н.А. Використання електронного підручника з дисципліни “Вища математика” для підтримки самостійної роботи студентів хіміків / Н.А. Билінська // Вісник Луганського національного університету ім. Т. Шевченка – Луганськ, 2010. – № 1 (188). – С. 35 – 41. – (Педагогічні науки).

8. Богданова Н. Електронний підручник як засіб навчання / Н. Богданова // Гуманізація навчально-виховного процесу. – Слов’янськ, 2011. – Вип. LV. Ч. II. – С. 78 – 88.

9. Павлютенков С.М. Електронний підручник як фактор підвищення мотивації до навчальної діяльності майбутніх педагогів / С.М. Павлютенков, Л.П. Добровольська // Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету. – Мелітополь, 2010. – С. 177 – 185. (Серія “Педагогіка”; вип. IV).

10. Шепетко Ю.М. Електронний підручник як ефективний засіб підвищення якості освіти [Електронний ресурс] / Ю.М. Шепетко // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2010. – №6 (20). – Режим доступу до журналу: <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/ITZN/em20/content/10syumeoq.htm>.

11. Луканин А.Г. Электронное учебное пособие на основе LaTeX как средство совершенствования математической подготовки учителя в вузе / А.Г. Луканин, К.П. Ядров // Известия Волгоградского государственного педагогического университета. – 2009. – №6. – С. 155 – 158.

12. Овчар І.М. Електронний підручник як один із основних аспектів інтенсифікації вивчення математики у ВНЗ I – II рівня акредитації / І.М. Овчар, І.В. Калайніков // Комп’ютер у школі та сім’ї. – 2009. – № 2. – С. 35 – 37.

13. Румянцова Е.Л. Информационные технологии: учеб. пособ. / Е.Л. Румянцова, В.В. Слюсар / под ред. Л.Г. Гагаріной. – М.: ИД “ФОРУМ”: ИНФРА-М, 2007. – 256 с.

Стаття надійшла до редакції 14.11.2013

УДК 371.134 – 057.875:81’243

Інна Ромащенко, кандидат педагогічних наук, доцент
Академії муніципального управління, м. Київ

РОЛЬ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ФОРМУВАННІ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ

У статті здійснено спробу проаналізувати роль науково-дослідницької діяльності у формуванні та становленні сучасної творчої особистості фахівця. Досліджене питання впливу науково-дослідницької діяльності на самовираження студентів гуманітарних факультетів.

Ключові слова: науково-дослідницька діяльність, творчість, самоосвіта, самовираження, становлення особистості.

Рис. 1. Табл. 2. Літ. 21.

Інна Ромащенко, кандидат педагогических наук, доцент
Академии муниципального управления, г. Киев

РОЛЬ НАУЧНО-ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В ФОРМИРОВАНИИ ТВОРЧЕСКОЙ ЛИЧНОСТИ

В статье осуществлена попытка проанализировать роль научно-исследовательской работы в формировании современного специалиста. Исследован вопрос влияния научно-исследовательской работы на самовыражение студентов.

Ключевые слова: научно-исследовательская деятельность, творчество, самообразование, формирование личности.

Inna Romashchenko, Ph.D. (Pedagogic)
Docent of Academy of Municipal Management, Kyiv

ROLE OF RESEARCH ACTIVITIES IN FORMING A CREATIVE PERSONALITY

An attempt to examine the issue of scientific research problems of higher educational establishments as the essential part of personal and professional development is given by the author.

Keywords: scientific research activity, self-education, personal and professional development.

Постановка та обґрунтування здатної критично мислити, постійно навчатися, актуальності проблеми. Проблема усвідомлювати необхідність безперервної формування творчої особистості, самоосвіти для досягнення конкурентоздатності